

11 juli 2017

Vraag en antwoord

Als werkgever krijgen wij regelmatig vragen over het verloop van het cao-overleg en de zaken die daar besproken worden. Begrijpelijk want het gaat om zaken die jou als medewerker direct aangaan. Wij gaan die vragen verzamelen en zullen deze regelmatig door middel van een 'cao-vraag en antwoord' beantwoorden.

Waarom is het cao-overleg onderbroken?

Vakbonden hebben tijdens het cao-overleg een looneis van 2,5% voor een cao met een looptijd van één jaar op tafel gelegd. De werkgevers willen best praten over een loonsverhoging maar deze moet wel passen binnen een duidelijk beloningsbeleid voor de langere termijn. De werkgevers willen eerst praten over het gewenste beloningsbeleid.

Wat houdt een beloningsbeleid in?

Een beloningsbeleid geeft onder meer helderheid over het niveau van de beloning in verhouding tot de markt. Een goed beloningsbeleid helpt bij het aantrekken en behouden van goede medewerkers. Loon betekent ook kosten die verantwoord moeten kunnen worden. Het is daarom goed om voor de start van een cao-overleg die zaken helder te hebben. De werkgevers willen graag dat het beloningsniveau bij de waterbedrijven in een redelijke verhouding staat tot wat er op dit gebied in de rest van Nederland gebruikelijk is.

Waarom zou de loonsverhoging van de waterbedrijven afhankelijk moeten zijn van andere bedrijven?

In artikel 4.1 van de cao hebben cao-partijen afgesproken dat zij streven naar een marktconform beloningsgebouw van de waterbedrijven. Dat betekent dat de beloning van de waterbedrijven zich niet op eigen houtje kan ontwikkelen maar dat bij het bepalen van de loonstijging gekeken moet worden naar de 'markt'.

Hoe bepaal je wat een marktconform beloningsbeleid is?

In de cao staat in artikel 4.1. dat voor het bewaken van de marktconformiteit de mediaan van de 'Algemene Markt' wordt gebruikt. In de cao staat verder dat cao-partijen het bureau Hay Group (nu Korn Ferry Hay Group) kan laten onderzoeken wat hoe de loonlijn van de waterbedrijven zich verhoudt tot de 'Algemene Markt'. In 2011 heeft dit bureau een beloningsonderzoek uitgevoerd en dit hebben zij in 2016 herhaald.

Wat is in het beloningsonderzoek onderzocht?

Bij de vergelijking met de Algemene Markt is gekeken naar het maximum van de salarisschalen zoals die in de cao staan. Dit worden de beleidssalarissen genoemd. Het loonniveau van de medewerkers die een garantie-bepaling hebben valt dus geheel buiten beschouwing van het onderzoek.

Hoe wordt een beloningsniveau van de 'Algemene Markt' bepaald?

De gegevens van de 'Algemene Markt' worden verzameld door de Korn Ferry Hay Group en zijn gebaseerd op de beloningsgegevens van ongeveer 322.000 medewerkers, die werkzaam zijn bij zo'n 600 organisaties uit verschillende sectoren in Nederland.

Wat waren de resultaten van de beloningsonderzoeken?

Uit het onderzoek van 2011 bleek dat de beleidssalarissen 6% boven de Algemene Markt lagen. In 2016 was het verschil tussen de Algemene Markt en de beleidssalarissen van de waterbedrijven uitgegroeid tot 11%. Dit betekent dat het beloningsniveau van de waterbedrijven niet alleen boven het niveau van de Algemene Markt ligt, maar dat het beloningsniveau van de waterbedrijven in de afgelopen vijf jaren ook nog eens sneller is gestegen dan de Algemene Markt. Het verschil wordt dus steeds groter.

Waarom zijn de waterbedrijven speciaal als het om loonsverhogingen gaat?

Waterbedrijven hebben een belangrijke maatschappelijke positie en zijn werkzaam op een gebied waar vrijwel geen concurrentie is. Dit brengt de verplichting met zich mee dat de waterbedrijven zich verantwoorden over wat zij doen en welke kosten zij de afnemers hiervoor in rekening brengen. Het toezicht hierop wordt steeds scherper. Loonkosten zijn gewone kosten die mede de prijs van het water bepalen. Als waterbedrijven zullen we dus moeten kunnen uitleggen hoe onze loonkosten staan in verhouding tot andere bedrijven.

Wat hebben wij met de rest van Nederland te maken?

Arbeidsvoorwaarden is altijd een gevoelig onderwerp. Zeker als het om publieke organisaties gaat. Recent is bijvoorbeeld er een enorme ophef ontstaan over de forse onkostenvergoedingen van de Europarlementariërs en de riant e uitredegelingen bij de Belastingdienst. Het gaat hierbij om publiek geld en de maatschappij eist verklaringen voor dergelijk beloningsgedrag. Het is heel vervelend als het een organisatie dit niet goed kan uitleggen. Het kost veel moeite om een goede naam op te bouwen maar deze kan veel schade worden toegebracht als de organisatie negatief in de pers komt. Als werkgevers van de waterbedrijven willen we een dergelijke situatie voorkomen door een verantwoord en uitlegbaar beloningsbeleid te voeren.

Is de centrale looneis van de vakbonden niet marktconform?

Uit het onderzoek dat de cao-partijen hebben laten uitvoeren blijkt dat de lonen bij de waterbedrijven in de afgelopen jaren sterker zijn gestegen dan bij de andere bedrijven in Nederland. Deels zal dit te maken kunnen hebben met het feit dat de andere bedrijven in Nederland meer last hebben gehad van de economische crisis en daardoor in de afgelopen jaren geen of hele beperkte loonstijgingen hebben doorgevoerd. De waterbedrijven hadden minder last van de economische crisis en daarom konden zij ook hogere loonstijgingen geven dan andere organisaties. Nu de economische crisis voorbij lijkt te zijn, willen de vakbonden een inhaalslag bewerkstelligen door een extra hoge loonstijging te eisen. Voor waterbedrijven geldt deze situatie echter niet. De loonstijging bij de waterbedrijven zou dus een tijdje moeten achterblijven bij de rest van Nederland tot het beloningsniveau van de waterbedrijven weer conform de cao-bepaling weer in redelijke verhouding staat met de Algemene Markt.

Willen werkgevers een nullijn voor de loonsverhogingen?

Zeker niet! Werkgevers willen wel eerst afspraken maken hoe de loonlijn van de waterbedrijven zich op termijn moet ontwikkelen t.o.v. de Algemene Markt, en hebben daarvoor ook een concreet voorstel uitgewerkt dat zij willen bespreken met de vakbonden. Als hier duidelijkheid over is, kan er prima verder gesproken worden over een verbetering van de arbeidsvoorwaarden.

Wat willen werkgevers nu concreet met een beloningsbeleid?

De werkgevers willen afspraken maken om het loon bij de waterbedrijven de komende jaren minder hard te laten stijgen dan de rest van de markt zodat het verschil tussen het loonniveau van de waterbedrijven en de markt op termijn verkleint. Hoe groot het verschil met de Algemene Markt mag wezen en binnen welke termijn het verschil tot het acceptabel niveau is teruggebracht is wat de werkgevers betreft onderdeel van de cao-overleg.